

FYENSKE ANTIQUITETER

ET SUPPLEMENT

Ved *Hans H. Fussing*.

I „Aarbog for historisk Samfund for Odense og Assens Amter“ 1933 er under titlen „Fyenske Antiquiteter 1606“ gjort rede for et av Jørgen Kaas til Gelskov forfattet manuskript, der nu findes i Stockholm, og som bl. a. indeholder oplysninger om nogle nu tabte epitafier og ligsten i fynske kirker.

I Rigsarkivet findes imidlertid et andet haandskrift fra samme tid, der paa et par punkter kan supplere Jørgen Kaas' meddelelser.¹⁾ Den lærde adelsdame fru *Anne Krabbe* (1552—1618), der var gift med Jacob Bjørn til Stenalt (1561—96), udgav nogle andagtsbøger, samlede bøger og kunstgenstande og udførte eller lod udføre forskellige litterære arbejder, overvejende bidrag til den danske adels historie. Et av hendes manuskripter, der fortrinsvis bestaar av avskrifter av ligsten og epitafier, har et avsnit, der hedder: „Fyndske antiquiteter“. Haandskriftet er dateret 1607 d. 22. januar, saa det ligger i tid lige klods op ad Jørgen Kaas' bog, og vidner om den samme interesse for fortiden og samfølelse med sin stand, egenskaber, der var udbredt indenfor store dele av det sextende aarhundredes adel.

Anne Krabbes bog er nu langt fra saa rig paa indskrifter som Jørgen Kaas', men til gengæld synes hendes avskrifter at være betydelig omhyggeligere udført. Det vil være urimeligt her at komme nærmere ind paa haandskriftets karakter og indhold i almindelighed, men som kuriosum kan nævnes, at i sin beskrivelse av den store Jellingesten fortæller fru Anne, at paa den staar „... kong Harald selv i sit fulde kyrads udhuggen med en foldet kjortel over harnisket...“. Det fremgaar av sammenhængen, at der er tale om Kristusfiguren.

De fleste av de av Anne Krabbe meddelte indskrifter findes endnu bevaret eller kendes fra Jørgen Kaas, saa her skal kun anføres de oplysninger, der dels supplerer de andre „Fynske antiquiteter“, dels kan udvide J. V. Sørensens meddelelser om Rørup Kirke i samme aarbog.

¹⁾ Genealogisk-heraldisk Samling, 4°. nr. 20.

Kølstrup kirke.

Knud Mickellssøn till *Skinderup* døde 1587 med sine thuende hustruer fru *Kirsten Allgudzatter*, frue *Margratha Wrne* med nogle derids børnn.

(Knud Mikkelsen Akeleye døde ifølge Danmarks Adels Aarbog 15. november 1588, og dette tidspunkt er formentlig det rigtige. Om hans hustruers dødsaar kan intet oplyses, men da alle de fire i Danmarks Adels Aarbog nævnte børn av Knud Akeleye vides at være begravet andetsteds, har han formodentlig yderligere haft nogle her begravede børn.)

Fru Anne Krabbe meddeler yderligere, at den av hende formodede stamfader til slægten Mormand, Mogens Pedersen, ligger begravet her med sin hustru, men da hendes oplysninger om slægten efter Thisets undersøgelser synes urigtige eller i hvert fald usikre, skal de ikke her meddeles.²⁾

Rørup kirke.

Udi samme kircke ligger begraffuen Clausis søn *Jacob Brockennhus* med en liden stienn offuer sikh.

(Stenen er bevaret og dens indskrift er meddelt i J. V. Sørensens ovennævnte avhandling. Det kan nu fastslaas, at den virkelig har ligget over Jacob Brockenhuus' grav i kirken.)

Ithem hans broder *Anders Brockennhus*, som bleff slaggenn udi Sverigge, de ligger alle i enn hualff graff for allteridt.

(Søn av nedennævnte Eiler Brockenhuus, vistnok faldet i Kalmarkrigen.)

Neden for disse och wdi en huallff graff wdi corid ligger begraffuen nogle aff de *Basser*, som haffuer boed paa Ereholm, liggendis wdi samme soken.

(Claus Basse havde med sin hustru Anne Emmiksen erhvervet Erholm, og de, muligvis osse nogle av deres børn, er begravet her.)

²⁾ Danmarks Adels Aarbog. XXI. s. 303.

Ithem *Eyller Brockenhus* til Syndergaerdt, Hendricksøn ligger och der begraffuen och lod hanndt samme kircke først opbygghe.

(Da kirkens ældste dele stammer fra før 1200, kan Eiler Brockenhuus ikke godt have opført den, derimod har han, der døde 1546, muligvis ladet taarnet bygge.)

Svanninge kirke.

Claus Henningsøn Quidzow, som døde paa Stienngaard.

(Claus Quidzow levede endnu 1521.)

Jomfru *Margaretha Emicksdatter* til Grefftebergh.

(Margrete Andersdatter døde paa Grøftebjerg 1585 8. marts.)

Otthe Emmicksøn aff Stienngaardt med sinn hustru frue *Dorithe Paawisch*.

(Otte Emmiksen 1531—94 var 2° g. m. Dorte Pogwisch, død 1586.)

Fru *Anne Tidemandt*, Chresten Malltissønns till Møllerup, som døde anno 1603 thenn 30. martii.

(Christen Maltesen Viffert døde 1592.)

Det er jo ikke store sager, der fra Anne Krabbes haandskrift kan hentes til oplysning om de fynske kirker, men paa et par punkter kan det dog supplere Jørgen Kaas' meddelelser.³⁾

³⁾ De i artiklen om Jørgen Kaas nævnte sten fra Egense og Diernæs kirker er ifølge meddelelse fra Nationalmuseet for nylig genfundet.